

L I T E R A I R Z E I S T ,

Jaarverslag 2023

Stichting Literaire Activiteiten Zeist

info@literairzeist.nl

www.literairzeist.nl



ZOMAAR
EEN HOEK OMSLAAN

EN BIJ WIJZE VAN GROET
MIJN PEN OPSTEKEN

AUSTERLITZ Austerlitzseweg Barendrechtweg D.J. van Nieuwenhuizenweg De Beaufortweg Dickje van Barneveldweg Dorpsplein Etienne de Pinedeweg Gamsseweg Hubertweg Johannes Stoopweg Mamontweg Meester J. Oude Postweg Peter Andreotweg Peter de Louweweg Rutger Loenenweg Schoolwatersweg Schoolweg Traayweg Waterlooweg Weideweg Wellingtonweg Woudenbergweg BOSCH EN DUIN Amersfoortseweg Baarnseweg Biltseweg Breiterlaan Bremlaan Denneweg Dolderseweg Douglaslaan Duinweg Gagellaan Jozef Israëlslaan Kamperfoelieaan Larikslaan Mesdaglaan Populierenlaan Reelaan Sparrenlaan Spoorlaan Taveerneaan Takuslaan Tothuislaan Vincent van Goddelaan Vlierlaan Vossenlaan DE DOLDER Ab van Sprakelaan Andreas Foxlaan Baarnseweg Bloemenhof Bomenhof Boshuilaan Citroenvlinder Dagnapooog Dassenlaan Deltapad Dennendalweg Distelvlinder Dokter J.C. Boswijklaan Dolderseweg Dr. Engelhardlaan Dr. Rameelaan Dr. Stärckelaan Dr. van der Hoevenaar Duivenhorst Eekhoornlaan Eikenpage Elandlaan Fornheseelaan Gerhard Pranglaan Hermelijnslaan Hertenlaan Hertenlaan-West Het Plein Hezer Engweg Hindolaan Houtlaan Johannes Wierlaan Johannes van Duurelaan Kapelweg Ko van Mill-laan Maria van Vulpenlaan Marterlaan Meester Lasterelaan Meester Willemsenlaan Mervrou Inden-Reisslaan Nieuwe Dolderseweg Paduuhof Paduaweg Palitzerweg Pater Weijersplein Pleineslaan Schaapskool Schroeder van der Kolklaan Soestdijkseweg Tolhuislaan Tuimweg Veldweg Vijverhof Vliegdenen Vuurvliinder Wilhelmima van Essenlaan Willem Arntzlaan Willem Coxlaan Zuster van Overeenlaan HUIS TER HEIDE Albert Plesmanzing Amersfoortseweg Beukbergenhof Beukbergenlaan Blanckenhagenweg Denneweg Dierenriem Dolderseweg Erica-weg Evenaar Frans van Mierislaan Hobbemalaan Huis ter Heideweg Jan Steenlaan Jupitershof Kardinaal Alfrinkhof Kerklaan Kometenlaan Korte Bergweg Maanlaan Marshof Melkweg Mercurushof Nep-tunushof Orionstein Park Rodicheim Planetenlaan Potterlaan Prins Alexanderweg Rembrandtlaan Rijsenburg Ruysdaellaan

Dijnselburgerlaan Dijnselweg Doudart de la Dreef Dr. Kuyperlaan Dr. D. Bosplein Dr. H. Colijnlaan Dr. Marga Klompélaan Dr. Schaepmanlaan Dr. Wibautlaan Dr. Willem Dreesslaan Dr. de Visserlaan Dr. J. Jacoblaan Driebergseweg De Nahuyslaan Duifhuis Dwarsweg Egelinglaan Eikenlaan Emmaplein Erasmuslaan Ernst Casimirlaan Fazantenlaan Fazantenplein Filips van Bourgondiaan Filosofenlaantje Finsponglaan Frank van Borselenlaan Frans van de Puttelaan Frederik Hendricklaan Fröbellaan Geleiveld Ghandhilaan Gedachtegang Geiserlaan Gerbrandylaan Gerolaan Gerrit Jan van der Veenlaan Gijbrecht van Amstellaan Godfried van Seijtslaan Graaf Adolfaan Graaf Janlaan Graaf Lodewijklaan Graskamp Griffensteijnselaan Griffensteijnsplein Grietlaan Groen van Prinstererlaan Grutto-laan Guido Gezellelaan Handelsweg Hannie Schaftlaan Harmonieelaan Hartesteeg Haya van Somerenlaan Heideweg Hein Bottingalaan Henricette van Lijndenlaan Herenlaan Herenuttersingel Het Hazepad Het Rond Hometrusslaan Hoog Kanje Hortensiaalaan Huis ter Heideweg Heidecooperweg Idenburglaan J. H. Schepsplantsen Jacob Blokhuyslaan Jacob Catslaan Jacob Jan Hamelinklaan Jacob van Lempeelaan Jacob van Lenneplein Jacoba van Beierenlaan Jacobus C. Boogaardlaan Jagerlaan Jagersingel Jan Ligthartplein Jan Luykenlaantje Jan Meerdinklaan Jan Meerdinkplein Jan Pieter Heijlaan Scheplaan Jan Schoutenlaan Jan Thijsenlaan Jan Willem Frisoalaan Javalaan Johan C. Metzlerlaan Johan de Meesterstraat Johan de Witlaan Johan van Oldenbarneveldlaan Johannes Postlaan Joost van den Vondellaan Jordaanlaan Joubertlaan Jufferstraat Julia-nahof Julianaalaan Juliana-plein Kampwa-sweg Kampweg Karel J.C. Beckmanlaan Karper-vijver Karsseboomsplaats Kerckeboschlaan Kerckweg Kersbergenlaan Kersbergenplein Kievitlaan Koeburgweg Koelaan Köhnstamm-plein Koppelweg Korhoenlaan Korte Steyn-laan Kouwenhovenseelaan Krakelingsweg Kritzingerlaan Kroostweg Kroostweg-Noord Kruglerlaan Krullelaan Kwartellaan Kweke-rijweg Kwikstaartlaan Laan van Beek en Royen Laan van Bergen Laan van Gatten-broeck Laan van Dillenburg Laan van Eiken-stein Laan van Henegouwen Laan van Rij-ni-wijk Laan van Vollenhove Laantje zonder Eind Lagegrond Lageweg Landlust Leendert Edelmanlaan Leeuweriklaan Leliestraat Levenspad Lievendaalaan Lindenlaan Liszt-kerkweg Lommerlust Louise de Colignyplein Lyceumlaan Markt Maurikstraat Meent Meerkoetlaan Meester de Klerkstraat Melis Stokestraat Mevr. Kuipers-Rietberglaan Mgr. Nolenslaan Middellaan Mijnhardtweg Minckelerslaan Molenweg Montaubanstraat Montessorilaan Mozartlaan Mr. H. Karstan-straat Nelson Mandelalaan Nepvulaan Nico-las Beetslaan Nieuweroordweg Nijenheim Nooitgedacht Noorweg Noorweg-Noord Odij-kerkweg Oiseschotlaan Oranje Nassaulaan Oranje Nassauplein Oranjehof Oranjerie Oude Arnhemseweg Oude Woudense Zandweg Overplaats van Oirschot P.C. Hooftlaan P.J. Oudlaan Padvinderslaantje Panweg Parklaan Laan Prof. M.W.F. Treublaan Prof. Sproncklaan Promenade R.J. Schimpennecklaan Regentesselaan Reigerlaan Riddereschapslaan Roemer Visscherlaan Roerdomplaan Roggeakker Rooseveltlaan Rosenstraat Ruusbroecklaan Ruys de Beerenbroucklaan Sanatoriumlaan Schor-weijdeaan Schapendriif Schaperlaan Scheeperslaan Schenwerslaan Schipsloot Scholeksterlaan Schubertlaan Senecaalaan Slotlaan Sni-p-laan Socrateslaan Sophialaan Sparrenheuvel Spinozalaan Stalhouderij Stationslaan Steniahof Steniweg Steynlaan Stoependaalstraat Strausslaan Stuwingsstraat Sumatraalaan Talmalaan Ter Braaklaan Tesselschadelaan Thorbeckelaan Tienweg Tilanuslaan Timmermanlaan Titus Brandsmaalaan Tolakkerlaan Tollenslaan Torenlaan Troestralaan Tulin van Schellinger Tulpstraat Tussen de Dennen Utrechtseweg Valckenboschlaan Van Doornlaantje Van Ghesehlof Van Hogendorpalaan Van Reenenweg Van Renesselaan Van Stolberglaan Van Tetslaan Van de Poll-laan Van der Heijdenlaan Van der Merschlaan Veldheemlaan Verlengde Slotlaan Verzetlaan Vestdijklaan Vijverlaan Vinkenbuurt Vinkenlaag Voorheug Vortgang Vrij Baan Vrijheidsplein W.H. Vliegenlaan Waldeck Pymontlaan Walkartweg Walenburg Walraven van Hall-laan Warande Waterboerenlaan Waterseweg Weeshuislaan Wenshoek Weteringlaan Wilhelmijnlaan Wilhel-minaparklaan Willem F. Smiilaan Willem Pijperlaan Willem Pijperplein Willem Schmidlaan Willem de Zwijgerlaan Woudenbergweg Wouter van Wijcklaan Zamenhoflaan Zeister Eng Zeister Haven Zeisteroever Zeyster Zand Zinzendorflaan Zusterplein Zwitsersekade

Met 'Zomaar een hoek omslaan' presenteerde Pauline Pisa zich bij haar benoeming, samen met Jan-Paul Rosenberg, op 12 mei 2023, als Stadsdichter van Zeist.

Nachtballade voor Zinzendorf of Ode aan de Bunsingroute

Er viel het mateloze te zien, en ik keek om mij heen, want door dit zag ik, en anders zou mijn bestaan niet zijn. (...) want deze ruimte was op mijn hand, en nam mij in zich op.
(Kees Ouwens, 'Tocht')

*Laatste rotonde uitgestapt, Burcht in de rug
door kreupelwoud, op weg naar stromenland
het witte landhuis in een sterrenkrans, een flard*

*nocturnes slingert van terrassen langs de gracht
een pad tussen het zavelminnende gewas
onder de windbespannen wolken*

*voor het tweede landhuis langs, door kamers
heesterloof, een pentagram van vaarten, volle maan
drijft op het rimpelloze water, reeën*

*schichten door een blauwe schemering
waarin het zomer ritselt door de bladerkring: een lied
van ongeboren uren uit het zwerk*

*met echo's van de dorpsklok aangelengd
dat op de bodem van de aarde zingt, er is
een weg langs speelveld en herinnering*

*voorbij de spreng, er dromen weiden, boerderijen
nevelvleugels landen zacht op het moeras, daarachter
spannen bossen, zandgrond, stuwwal samen
tot een heuvelrand, ontspringt de dag.*

Het eerste stadsgedicht van Jan-Paul Rosenberg, gepresenteerd bij zijn benoeming, samen met Pauline Pisa, op 12 mei 2023, als Stadsdichter van Zeist.

Inleiding

Literair Zeist kan terugkijken op een zeer geslaagd jaar met veel verschillende activiteiten. Bijzondere momenten waren het afscheid en de benoeming van twee nieuwe stadsdichters en drie schrijversontmoetingen met gerenommeerde schrijvers. De samenwerking met de Algemene Seniorenvereniging Zeist (ASZ) leidde tot vier boeiende lezingen. Buitengewoon geslaagd was ook de avond over de 'Weg van het Boek'. Het succesvolle programma Boek & Film trekt weer bijna hetzelfde aantal bezoekers als voor de coronapandemie.

Doelstelling

Het realiseren van literaire activiteiten in de gemeente Zeist door o.a. het initiëren en organiseren van schrijversontmoetingen, literaire lezingen, het ontwikkelen en uitvoeren van literaire projecten, zoals het Stadsdichterschap van Zeist en de Literatuurprijs Zeist en bevorderen van lokale, regionale en nationale literaire contacten.

Bestuur en adviesgroep

Het bestuur wordt gevormd door een Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter, secretaris, penningmeester en een lid dat zorg draagt voor het uitvoerend secretariaat. In het Algemeen Bestuur zitten daarnaast nog twee, vanaf november drie, algemene leden en vijf adviseurs (vanaf de zomer 4 adviseurs) en een vertegenwoordiger vanuit KunstenHuis Idea Jip Mendes. Werend Griffioen vult met ingang van 2024 de vacature vanuit Taalpodium in.

Henjo Hekman, bestuurslid van het eerste uur en na het verstrijken van zijn bestuurstermijn, vanaf 2014 als adviseur aan het bestuur verbonden, trok zich vanaf de zomer terug uit het bestuur. Janet Sellis trad toe tot het AB.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde dit jaar vijf maal en het Algemeen Bestuur drie keer. De AB vergaderingen vonden meestal plaats in een vergaderruimte van het Torenlaan Theater.

Sinds 2022 zorgen werkgroepen, gevormd door bestuursleden en/of adviseurs, voor de organisatie en uitvoering van activiteiten. Het blijkt een goede formule te zijn om te zorgen dat de taken goed zijn verdeeld over de bestuursleden en adviseurs en het zorgt ook voor meer betrokkenheid bij een of meer activiteiten.

Financiering

Dankzij een jaarlijkse subsidie van de gemeente Zeist is Literair Zeist in staat haar activiteiten uit te voeren. Literair Zeist sloot 2023 af met een negatief saldo van € 1401,65. Dit bedrag komt ten laste van de algemene reserve.

Samenwerking

Sinds de fusie van de bibliotheek met KunstenHuis Idea per 1 januari 2022 is het lastiger geworden om activiteiten gezamenlijk uit te voeren. Onze vertegenwoordiger vanuit de bibliotheek in het bestuur, Jip Mendes, heeft een beperkt aantal uren beschikbaar voor gezamenlijke activiteiten in de bibliotheekvestiging in Zeist. KunstenHuis Idea heeft aangegeven graag te willen blijven samenwerken bij de uitvoering van Schrijversontmoetingen, de Literatuurprijs Zeist en de Literatuurquiz, maar dit blijkt in de praktijk lastig geworden in verband met de vele personeelwisselingen en de verdeling van taken over diverse medewerkers. Literair Zeist werkt steeds meer samen met andere organisaties, zoals de Algemene Seniorenvereniging Zeist (ASZ) waarmee dit jaar vier literaire lezingen werden uitgevoerd in het Torenlaan Theater. De schrijversontmoetingen, de poëzievoorstelling in de Poëzieweek en de avond over 'De Weg van het Boek' werden in samenwerking met Boekhandel Kramer & Van Doorn georganiseerd en vonden plaats in de boekwinkel of in de Oosterkerk. De vacature vanuit

de vereniging Taalpodium wordt in 2024 weer vervuld, zodat er weer een rechtstreeks contact is met deze vereniging van en voor schrijvers en dichters.

Met CultuurZeist werd samengewerkt voor de uitvoering van een aantal vertelactiviteiten en we verleenden ook een financiële bijdrage voor het Verteldiner en voor een vertelvoorstelling in het Wereldwijd Vertelcafé.

Ook ondersteunde Literair Zeist weer financieel de uitvoering van het jaarlijkse Kinderboekenfeest in Figi dat werd georganiseerd door de Stichting Boek & Theater Zeist.

Publiciteit

Alle activiteiten worden bekend gemaakt via onze eigen website, de websites van de samenwerkende partners en de lokale en regionale media. Door de toenemende rol van de sociale media en digitale nieuwsbrieven wordt er nauwelijks nog gebruik gemaakt van flyers en affiches. Literair Zeist is, tegen betaling, 'vriend' van het digitale *Zeistermagazine*, dat wekelijks bij 18.000 belangstellenden in de mailbox komt. Daarin worden al onze activiteiten opgenomen en deze worden door het *Zeistermagazine* daarnaast nog extra gepromoot via sociale mediakanalen.

De digitale nieuwsbrief werd 11 keer via het gratis programma MailChimp verstuurd. Zo worden de eigen en andere literaire activiteiten in Zeist rechtstreeks onder de aandacht van ruim 650 belangstellenden gebracht. Daarnaast wordt de eigen Facebook- en Instagramkanaal voor het aankondigen van de activiteiten en stadsgedichten ingezet.

Verder worden onze activiteiten via de samenwerkende partners zoals Boekhandel Kramer & Van Doorn, ASZ, Figi, Taalpodium en Torenlaan Theater onder de aandacht gebracht en vermelden de activiteiten worden ook in de readers vermeld die de bezoekers van Boek & Film ontvangen.

De aankondigingen van de schrijversontmoetingen met Ilja Leonard Pfeijffer en Adriaan van Dis waren ook te zien op de 'Evenementenborden' van de gemeente die te vinden zijn bij invalswegen van Zeist.

Verder besteden de lokale media, zoals De Nieuwsbode, De Stadspers en Slotstad RTV, regelmatig aandacht aan onze activiteiten.

Om de herkenbaarheid van Literair Zeist bij activiteiten te verhogen plaatsen we 'beachflags' met ons logo en website-adres bij lezingen e.a. activiteiten.

Resultaten

Literatuurprijs Zeist

De Literatuurprijs Zeist is een tweejaarlijkse prijs, afwisselend voor poëzie en proza.

De Literatuurprijs Zeist zal in november 2024 voor de achtste keer worden uitgereikt. Deze keer schrijft Literair Zeist een open schrijfwedstrijd voor korte verhalen uit, die in maart 2024 zal starten. De prijsuitreiking zal plaatsvinden op 22 november 2024.

In het voorjaar van 2023 is de werkgroep al gestart met de voorbereidende werkzaamheden. Er is gekeken naar de mogelijkheid om ook een editie van de Literatuurprijs voor jongeren te organiseren in samenwerking met de scholen voor voortgezet onderwijs. Met twee scholen zijn daarover in het voorjaar gesprekken gevoerd. Hoewel beide scholen daar positief op reageerden trok, kort voor de zomervakantie, een school zich terug. Deze school gaf aan dat ze in verband met de opkomst van Chat GTP het vak creatief schrijven afschaffen voor het nieuwe schooljaar. Daarop is besloten om voor deze editie (nog) geen schrijfwedstrijd voor jongeren uit te schrijven. Samenwerking met scholen is daarvoor een absolute voorwaarde. In het najaar is de editie voor volwassenen verder voorbereid: de juryleden zijn benoemd, het reglement en het projectplan zijn geactualiseerd en de avond van de prijsuitreiking is op 22 november 2024 in het Torenlaan Theater vastgelegd. Ook de presentator en de muziek voor deze feestelijke avond zijn inmiddels geboekt.

Organisatie: Hanneke Verbeek, Fred Penninga, Ton Stok en ondersteuning door Jantsje de Boer.

Literaire activiteiten voor kinderen: het Kinderboekenfeest

Het doel van het Kinderboekenfeest is om de rijkdom van de Nederlandse jeugdliteratuur onder de aandacht te brengen bij kinderen en hun ouders. Het Kinderboekenfeest op de eerste zondagmiddag van de Kinderboekenweek in Figi was weer een groot succes. Meer dan 300 kinderen genoten van de theatervoorstelling *Thuis voor de buis* van Theater Dondersteen. Daarnaast konden kinderen kiezen uit zeven schrijvers en illustratoren om nader kennis mee te maken waaronder als hoogtepunt de workshop van een van de bekendste striptekenaars van Nederland Rudi Jonker. Boekhandel Kramer & Van Doorn zorgde voor boekverkoop. Het Kinderboekenfeest Zeist in theater Figi vierde dit jaar haar 10e jubileum en wordt georganiseerd door Stichting Boek & Theater Zeist i.s.m. KunstenHuis Idea, Hotel Theater Figi, Boekhandel Kramer & van Doorn en de gemeente Zeist.

Literair Zeist ondersteunt deze stichting met een financiële bijdrage voor de organisatie van het Kinderboekenfeest.

Wereldwijd vertelcafé en Festival Zeist Vertelt.

De Werkgroep Zeist Vertelt van CultuurZeist organiseerde dit jaar vijf keer Wereldwijd Vertelcafés Zeist in het Torenlaan Theater. Het bezoekersaantal schommelde tussen de 30 en de 74 bezoekers. Daarnaast werd, in samenwerking met de werkgroep Religie en Cultuur van het Witte Kerkje in Huis ter Heide, op 14 februari in deze kerk een speciaal Vertelcafé georganiseerd met het thema 'De Liefde'.

Bij het Verteldiner in Lokaal Victoria waren 34 dinergasten aanwezig, die tussen de gangen door luisterden naar de landelijk bekende verteller Niels Brandaan. Op initiatief van Literair Zeist werd de vertelvoorstelling 'Marieke uit Nijmegen' geprogrammeerd in het Vertelcafé van november.

Literair Zeist zorgde voor een financiële bijdrage voor de kosten van de verteller bij het Verteldiner en betaalde de kosten van de vertelvoorstelling 'Marieke uit Nijmegen'.

Ontmoetingen met schrijvers en literaire lezingen

Drie schrijversontmoetingen, vier literaire lezingen en een poëzievoorstelling trokken samen bijna 950 bezoekers. Hoogtepunten waren de boekpresentatie van *Alkibiades* van Ilja Leonard Pfeijffer (17 juni, 269 bezoekers) en Adriaan van Dis (5 oktober, 217 bezoekers), die over zijn boek *Naar zachtheid en een warm omhelzen* vertelde. Beide schrijvers werden vakkundig geïnterviewd door Sandra van Doorn. Frits van Oostrom gaf een zeer boeiende lezing over zijn nieuwe boek over De Reijnaert en trok daarmee 100 belangstellenden, veel meer dan aanvankelijk was verwacht. Deze lezing kon qua aantal nog net in de boekhandel plaatsvinden. Voor de avonden met Pfeijffer en Van Dis moest uitgeweken worden naar de Oosterkerk. Voor de online kaartverkoop is in de zomer een account gemaakt bij ticketkantoor.nl. Uiteraard moet hiervoor per verkochte kaart een kleine bijdrage worden betaald, maar het bespaart veel werk en er kan via iDeal worden betaald. De drie schrijversontmoetingen werden samen met Boekhandel Kramer & Van Doorn georganiseerd.

In samenwerking met de ASZ werden vier lezingen georganiseerd die een literair onderwerp hadden. Wim Kozijn gaf een lezing over Martinus Nijhoff (26 januari, Gedichtendag, 60 bezoekers). Het leven en werk van Schiller stond centraal in een lezing door Ad van der Lee (11 mei, 52 bezoekers). Pieta van Beek belichtte leven en werk van Anna Maria van Schurman, de eerste vrouwelijke student in Utrecht in 1636 (21 september, 54 bezoekers). Tot slot bracht Willibrord Ruigrok op levendige wijze de klassieke Russische poëzie onder de aandacht, geïllustreerd met veel gedichten (7 december, 50 bezoekers). Deze lezingen vonden plaats in het Torenlaan Theater.

In de Poëzieweek werd in samenwerking met Kramer & Van Doorn een poëzievoorstelling op

zondagmiddag 29 januari georganiseerd. Dichtgroep 'De Alpejagers' bracht met haar voorstelling *BOEM Paukeslag* een ode aan dichter Paul van Ostaijen. Deze dichtgroep wist het publiek (35 bezoekers) te boeien door de grafisch aparte gedichten van Paul van Ostaijen uit te voeren in een klankspel van menselijke stemmen. Ook brachten ze eigen gedichten ten gehore, geïnspireerd op het werk van Van Ostaijen. Na afloop presenteerde een van de leden van de dichtgroep, Ali Şerik, zijn indrukwekkend epos 'Land van Weemoed'.

De ontmoetingen met schrijvers en dichters en de literaire lezingen werden georganiseerd door Ludy Visser, Hannelore Cator, Sandra van Doorn en Jantsje de Boer. De lezingen in het Torenlaan Theater worden technisch ondersteund door vrijwilligers van het Torenlaan Theater. Voor de lezing van Ilja Pfeijffer zorgden zij ook voor de online kaartverkoop.

Literatuurquiz

Omdat door coronamaatregelen de literatuurquiz was verplaatst van april naar september 2022 en april de meest geschikte maand voor deze activiteit is, zou de editie in april 2023 te snel volgen op de voorgaande editie in september 2022. Afgesproken is toen om de quiz in april 2024 te laten plaats vinden. Doordat de quizmasters, in het dagelijks leven partners, in december 2023 een baby hebben gekregen, was voor hen april 2024 geen goed moment. Daar september wordt afgeraden i.v.m. de vele activiteiten die weer starten en ook de werving van deelnemers in de vakantie dan zou moeten starten, is besloten de quiz pas in april 2025 weer te organiseren.

Henny Verheijden, Ludy Visser en Ad van Strien zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Literatuurquiz.

Stadsdichterschap Zeist

Dit jaar stond in het teken van het afscheid van het stadsdichtersduo Diet Groothuis en Mary Heylema en de benoeming van een nieuw stadsdichtersduo. De zoektocht leverde een onverwachte complicatie op toen bleek dat de twee beoogde stadsdichters aangaven dat ze hoogstwaarschijnlijk Zeist zouden verlaten. Gelukkig kon er redelijk snel een nieuw duo worden gevonden: Pauline Pisa uit Den Dolder en Jan-Paul Rosenberg uit Zeist.

In het voorjaar schreven Diet en Mary een zestal stadsgedichten. Diet schreef een gedicht over de nieuwe kinderburgemeester (*Advies van Yehailey*) en voor de ontvangstruimte van het gezondheidscentrum Widar, *Bekommernis*, dat daar ook is aangebracht. Mary schreef een gedicht (zonder titel) voor het Afscheidshuis van Uitvaartonderneming Voorneveld Zeist en *Beeldbepalend* voor de nieuwe beeldenroute, dat op de achterzijde van het bijbehorende gidsje werd afgedrukt. Voor de Weggeefwinkel schreef ze het gedicht *Besparingsopenbaring* en voor de nieuwe Louise Stratenus Salon in Figi schreef ze *Regels*, dat daar ook op een muur is aangebracht. Na twee keer twee jaar droegen ze op 12 mei het stokje over aan het nieuwe duo. Het afscheid was op verzoek van Diet en Mary gekoppeld aan de opening van het Internationaal Liedfestival Zeist. Mary schreef de voorgaande jaren gedichten die voor het kinderproject van dit jaarlijkse festival op muziek werden gezet door Matthijs Overmars. Ook voor de opening dit jaar had ze samen met Diet een gedicht geschreven, *Dwaal je mee?* Dit gedicht werd aan het slot van de bijeenkomst op het Marktplaatsje gezongen door het Kinderzangtheater van KunstenHuis Idea waarin Diet en Mary afscheid namen en het nieuwe stadsdichtersduo werd benoemd. De bijeenkomst met genodigden vond plaats in de theaterzaal van De Klinker. Tijdens het afscheid werd ook de bundel 'Zon en rijpe wormen' gepresenteerd met alle 38 stadsgedichten die Diet en Mary tijdens hun vierjarig stadsdichterschap hebben geschreven. Acht gedichten werden op een permanente plaats opgehangen of bevestigd, daarnaast werden veel gedichten gedrukt op kaarten, banners of in boekjes opgenomen.

Bij hun benoeming presenteerden Pauline en Jan-Paul hun eerste gedicht: *Zomaar een hoek omslaan* en *Nachtballade voor Zinzendorf*. Daarna gingen ze voortvarend aan de slag. Zowel op eigen initiatief als in opdracht schreven ze dit jaar al 18 gedichten.

Pauline Pisa schreef over station Den Dolder *Eilandgasten*, dat daar in januari 2024 zal worden aangebracht. Haar gedicht voor Accolade Zorg De Wijngaard, *Kalenderleven*, is daar inmiddels op een muur in de hal aangebracht. De bewoners van Beukbergen vroegen haar een gedicht te schrijven en voor te dragen bij het afscheid van burgemeester Janssen als dank voor zijn inzet voor het vernieuwen en renoveren van het kamp (*Een man een man een woord een woord*). Dit in glas gegraveerde gedicht werd de burgemeester op 15 december aangeboden in het clubhuis van Beukbergen.

Verder schreef ze op eigen initiatief een gedicht voor het Hertenkamp, dat met opheffing werd bedreigd (*Hertsonnet*). Verder nog *Paviljoen Den Dolder 1, 2 en 3*, waar ze zelf werkzaam is, en *De snoepkast van Zeist*.

Jan-Paul Rosenberg schreef, op verzoek, voor de vrijwilligerslunch van de Dieptetuin een gedicht (*Ochtend in de Dieptetuin*). Eveneens op verzoek schreef hij voor het 100-jarig bestaan van de buurtvereniging Bosch en Duin, *Buurtschap*. Beide gedichten droeg hij voor bij de bijeenkomsten. Voor Open Monumenten Dag schreef hij een gedicht over illustrator Cornelis Jetses (*Overpeinzing bij het woonhuis van wijlen Cornelis Jetses*). Hij droeg dit op 9 september daar ook voor. Op verzoek van het 4 en 5 mei Comité Zeist schreef hij *Herdenking*. Dit gedicht zal in 2024 op de website van dit Comité worden gepubliceerd.

Op eigen initiatief schreef hij verder nog drie gedichten over Zeist: *Grafheuvel* (n.a.v. de vondst van grafheuvels in de buurt van Austerlitz), *Estuarium* (Zeist lag vroeger aan een estuarium, voordat de dam in de Oude Rijn werd gebouwd) en *Kaarsjesdienst*, over de jaarlijkse bijeenkomst rond 20 december in de Broederkerk waar leerlingen van de Comeniusschool na afloop met een uitgereikte kaars over de pleinen lopen. Op verzoek van Literair Zeist schreef hij het gedicht *Straatfeest* voor het afscheid van burgemeester Janssen. Jan-Paul droeg dit op 15 december bij het afscheidsbezoek van de burgemeester aan De Kringloop Zeist voor. Daarna overhandigde hij de burgemeester een speciaal voor hem gemaakte, door Zeistenaren Marjo en Harry Werner prachtig vormgegeven, bundel met alle 18 tot nu toe door de nieuwe stadsdichters geschreven gedichten.

Publiciteit:

Alle stadsgedichten worden gepubliceerd op onze website en via onze Nieuwsbrief onder de aandacht gebracht. Vanaf februari 2018 verschijnen ze ook regelmatig in *De Stadspers*, nadat *De Nieuwsbode* in mei 2017 besloot te stoppen met de publicatie van de stadsgedichten. In *De Stadspers* verscheen een interview met Jan-Paul; een interview met Pauline volgt in 2024. Het *Zeistermagazine* publiceert eveneens alle stadsgedichten. *Slotstad Radio* heeft vlak na zijn benoeming uitgebreid met Jan-Paul Rosenberg gesproken. De stadsgedichten worden vanzelfsprekend ook naar de wethouder, haar beleidsambtenaar en de raadsgriffier gestuurd, met het verzoek deze gedichten te verspreiden onder de raadsleden.

Hannelore Cator, Ludy Visser, Fred Penninga en Henjo Hekman (tot zomer 2023) zijn verantwoordelijk voor het Stadsdichterschap Zeist.

Boek & Film

Boek & Film zijn twee series van vijf boekverfilmingen met inleidingen die in samenwerking met Figi worden georganiseerd. Voor belangstellenden is er een nabespreking na afloop van de filmvertoning. Alle bezoekers ontvangen van tevoren via de mail een reader met meer informatie over de schrijver, het verfilmde boek, de regisseur en de film. Henny en Jantsje zorgen met ingang van seizoen 2022 – 2023 voor de samenstelling van de reader. Deze reader wordt door de Nederlandse Theater Kassa in opdracht van Figi verzonden naar de bezoekers die online een kaartje hebben gekocht. Gerlinda Heywegen, filmprogrammeur van o.a. het Filmfestival in Vlissingen zorgt voor een deskundige inleiding bij de films.

Helaas was het niet mogelijk om voor het seizoen van 2022 – 2023 in het Boek & Filmprogramma de lievelingsfilm op te nemen van, de in mei 2022 overleden inleider bij onze films, Harry Peters.

Er werd besloten om deze film, die wél op DVD beschikbaar was, in het Torenlaan Theater te vertonen voor belangstellenden van Boek & Film. Bijna 40 bezoekers, voor het grootste deel vaste bezoekers van de serie Boek & Film, woonden deze vertoning bij op 27 februari. Gerlinda Heywegen zorgde voor een korte inleiding bij deze mooie film uit 1985.

Films en bezoekersaantallen 2023

<i>Datum</i>	<i>Film</i>	<i>bezoekers</i>
02-01-2023	<i>The Most Beautiful Boy in the World</i>	83
06-02-2023	<i>The Saint of the Impossible</i>	79
06-03-2023	<i>Ouireham</i>	96
02-04-2023	<i>Avec Amour et Acharnement</i>	114
01-05-2023	<i>Persian Lessons</i>	76
06-06-2023	<i>Death on the Nile</i>	80
4-9-2023	<i>Nostalgia</i>	124
2-10-2023	<i>De acht bergen</i>	156
6-11-2023	<i>Vous n'aurez pas ma haine</i>	141
4-12-2023	<i>Emily</i>	123
Totaal 2023 (10 films)		1072
Totaal 2022 (11 films)		1131

Verantwoordelijk voor Boek & Film zijn Ton Stok, Henny Verheijden en Jantsje de Boer.

Incidentele projecten

De weg van het Boek

Eind 2022 is gestart met de voorbereidingen voor de organisatie van een avond over De weg van het Boek: een talkshow met personen – los van de schrijver – die in verschillende stadia te maken hebben met ‘de wording van een boek’. Deze avond vond plaats op 8 maart 2023 in de boekwinkel van Kramer & Van Doorn. Fred Penninga leidde deze avond. Hij praatte met: Lolie van Grunsven, literair agent; Jean-Marc van Tol, uitgeverij Catullus; Annelize van Dijk, redacteur; Jan de Boer, grafisch ontwerper; Hans Bouman, recensent en Sandra van Doorn, boekverkoper. Ze gaven o.a. antwoord op de vraag welke maatstaven/criteria ze hanteren bij hun keuze. Andere vragen die zowel door de presentator als het publiek werden gesteld waren: welke meerwaarde voegt de agent toe? Hoe arbitrair is het selectiebeleid van een uitgever? Hoe werkt het aan twee kanten snijdend mes van de redacteur? Wat doet de vormgever met titel, inhoud en laten opvallen van een boek? Wanneer komt een boek in aanmerking voor een recensie? Hoeveel risico durft een boekhandel bij de ‘inkoop’ te nemen? Bepalen uiteindelijk lezers, media of schrijvers het succes van een boek of gaat het juist om de samenhang? Met ruim 40 bezoekers was het een zeer geslaagde avond.

Verantwoordelijk waren: Fred Penninga en Sandra van Doorn

Samenstelling bestuur Literair Zeist in 2023

Dagelijks Bestuur:

Hannelore Cator – voorzitter
 Onno Jonker – penningmeester
 Ludy Visser – secretaris
 Jantsje de Boer – uitvoerend secretaris

Algemeen Bestuur

Ton Stok – lid

Sandra van Doorn – lid
Janet Sellis (lid, vanaf november 2023)
Vacature vertegenwoordiger vanuit de Vereniging Taalpodium
Jip Mendes – vertegenwoordiger van uit KunstenHuis Idea (vanaf maart 2023)

Adviseurs:

Fred Penninga, dichter/schrijver, uitgever
Henjo Hekman, dichter/schrijver (tot zomer 2023)
Henny Verheijden – neerlandica en docente literatuur
Ad van Strien
Hanneke Verbeek

Vastgesteld 25 maart 2024

*Namens het bestuur,
Jantsje de Boer, secretaris*